

D E S C R I P T I O
I N S V L A R V M
C I R C A S C O T I A M,
E X C A M B D E N O.

H E B R I D E S.

Inc [à Mannia scilicet] ad
The Malle of Galloway sive
Novantum Promonto-
rium, nisi exiguae plane,
nullæ occurunt insulæ;
sed hoc superato, in
GLOTTA aestuario, sive
Dunbritton Frith, GLOTTA insula eminent, cu-
jus meminit Antoninus, nunc Scotis Arran, unde
Comites Arraniæ in Scotia; & huic vici-
na est quæ olim Rothesia, nunc Buthe, à sacra
cellula quam Brendanus posuit, (sic enim cel-
lula Scotice dicitur.) Inde Hellan, olim Hellan
Leneow, id est, ut interpretatur I. Fordonus,
Sanctorum insula, & Hellan Timoc, id est, Insula
porcorum, in eodem sinu conspicuntur. Sed
de his jam prius dictum.

Extra sinum confertissimæ jacent insulæ,
quas ipsi Scotti qui incolunt, Inch-Gall, id est,
Insulae Gallicorum fortasse; Angli & cæteri Scotti
The Westernne Iles, id est, Occidua Insula; superio-
ris ævi scriptores HEBRIDES; sed Ethicus
antiquus Beteoricas; & Giraldus alibi Inchades
& Leucades; Plinius, Solinus, & Ptolemæus
EBVDAS, Hebudas, & Egydias appellant. No-
minis rationem elicere non possum, nisi ita
dictas existimem, quod fruges hic non pro-
venient; prodit enim Solinus harum incolas
fruges nescire, & pisce tantum, lacteque vi-
vere; & Eb eid Brittanicæ sine frugibus sonat.
Incole (ut inquit ille Solinus) nesciunt fruges, pisci-
bus tantum & lacte vivunt. Rex unus est universis;
nam quotquot sunt, omnes angusta interlurvie dividun-
tur: Rex nihil suum habet; omnia universorum; ad
equitatem certis legibus stringitur: ac ne avaritia di-
vertat à vero; disicit paupertate justitiam, utpote cui
nihil sit rei familiaris: verum alitur è publico. Nulla
illi datur fœmina propria, sed per viciſtudines, in
quamcunque commotus fuerit, usurariam sumit, unde
ei nec votum, nec spes conceditur liberorum.

Harum XLIV vulgus esse affirmat, cum
multo sane sunt plures; triginta esse Plinius
scripsit; sed quinque percenset Ptolemæus.
Prima RICINA est, Plinio RICNEA, Anto-
nino RIDVNA, nunc Racline, & Ricina in An-
tonino legendum puto, clin d'conjuncto te-
mone facile transit. Insula hæc parva est ob-
jecta Hiberniæ, antiquis nota, quod ipso fre-

*Glootta in-
sula.*

Arran.

Buthe.

Hebrides.
*Scottishor
Westernne
Iles.*

*Vxor iſu-
varia.*

Ricina.
Racine.

to inter Hiberniam & Scotiam interponatur,
nullo nomine hodie celebris, quam Scoto-
hibernicorum strage, qui subinde occupa-
runt, & ab Anglis exturbati fuerunt. Proxi-
ma EPIDIVM est, quæ ex nomine, Epidiorum
promontorio, & littori adjecisse conji-
cerem cum optimo Geographo Ger. Mercato-
re. Cumque in eo situ Ilæ Insula satis ampla,
& campestri planicie ferax, conspicitur, hanc
fuisse Epidium, aut Epidiorum Insulam dicam, nam
Epidivæ alicubi legitur. Longa hæc xxiv mil-
liaria, xv lata, pecore, frumento, & cer-
vorum gregibus adeo lata, ut Regi Insularum
altera post Manniniam sedes fuerit, ut hodie
Mac Cormellorum, qui in hac ad Dunweg suum
habent castrum.

Inter Ilam & Scotiam Iona interjacet, Bedæ *Iona*.
Hy & Hu, à Pictis Scotorum Monachis dona-
ta ob propagatum inter eos Euangelium, ubi
Monasterium, Regum Scotiæ sepultura, &
sanctorum virorum frequentia celebre, inter
quos Columba Pictorum Apostolus primæ
notæ fuit, à cuius cella insula etiam Columb kill
appellatur, uti & vir ipse composito nomine
Columkill dictus fuit, testante Beda. Hic de-
mum, ut aliqui volunt, Episcopalis sedes con-
stituta erat in Sodore viculo, unde insulæ om-
nes Sodorenses etiam appellatae fuerunt, quod
in ejus diœcesi censemur. Inde MALEOS est *Maleos*,
Ptolemæi, nunc Mula, cuius Plinius videtur *Mula*,
meminisse, cum inquit Reliquarum Mella xxv.
mill. pass. amplior proditur. Sic enim antiquissima
Plinii æditio Venetiis concipit, ubi vulgatis
legitur Reliquarum nulla. HEBVDA Orientalior
nunc Skie, deinde Scotiæ littori longe obten-
ditur; & HEBVDA Occidentalior magis in
Occasum divergens, nunc Lewes, cui præest
Mac-Cloyd, & in antiquo Manniæ libro, Lodhus
dicitur, monticulis prærupta, saxosa, & raro
cultore, sed omnium amplissima, à qua exi-
guo Euripo Eust disjungitur. Cæteræ præter *Eust*,
Hyrham ignobiles sunt, aut axis asperæ, aut *Hirth*,
cautibus inviaæ, & vix virenti cespite vestitæ:
has tamen omnes velut imperii sui firmamen-
tum numerata pecunia à Norvegis (ut dixi-
mus) coëmerunt Scotti, et si minimum inde
fructum percipient; cum incolæ, antiqui sci-
licet Scotti, sive Hibernici, homines erectis
animis, & projecta audacia, legum severitate,
& judiciorum metu se illigari non patian-
tur.

*Vide de his
G. Buchan.
Hebuda.*